Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2025/1981

11.4.2025

P10_TA(2024)0065

Inrättande av ett särskilt utskott för det europeiska demokratiförsvaret – fastställande av ansvarsområden, antal ledamöter och mandatperiod

Europaparlamentets beslut av den 18 december 2024 om inrättande av ett särskilt utskott för det europeiska demokratiförsvaret och fastställande av dess ansvarsområden, antal ledamöter och mandatperiod (2024/2999(RSO))

(C/2025/1981)

Europaparlamentet fattar detta beslut

— med beaktande av talmanskonferensens förslag,

— med beaktande av kommissionens meddelande *EU:s handlingsplan för demokrati* (COM(2020)0790),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/2065 av den 19 oktober 2022 om en inre marknad för digitala tjänster och om ändring av direktiv 2000/31/EG (förordningen om digitala tjänster) ([1]) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925 av den 14 september 2022 om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och (EU) 2020/1828 (förordningen om digitala marknader) ([2]),

— med beaktande av sin resolution av den 20 oktober 2021 *Europas medier i det digitala decenniet: en handlingsplan för att stödja återhämtning och omvandling* ([3]),

— med beaktande av uppförandekoden om desinformation från 2022,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten ([4]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2022/2557 av den 14 december 2022 om kritiska entiteters motståndskraft och om upphävande av rådets direktiv 2008/114/EG ([5]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1083 av den 11 april 2024 om fastställande av en gemensam ram för medietjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiv 2010/13/EU (europeisk mediefrihetsförordning) ([6]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1069 av den 11 april 2024 om skydd för personer som deltar i den offentliga debatten mot uppenbart ogrundade anspråk eller rättegångsmissbruk (*strategiska rättsprocesser för att hindra offentlig debatt*) ([7]),

— med beaktande av EU:s verktygslåda från mars 2021 med riskreducerande åtgärder för cybersäkerhet i 5G-nät,

— med beaktande av kommissionens meddelande om försvar av demokratin (COM(2023)0630),

— med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv av den 12 december 2023 om fastställande av harmoniserade krav på den inre marknaden vad gäller transparens kring intresserepresentation för tredjeländers räkning och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 (COM(2023)0637),

— med beaktande av kommissionens rekommendationer om inkluderande och motståndskraftiga valprocesser i unionen och förstärkning av den europeiska karaktären av val till Europaparlamentet och effektivisering av deras genomförande (C(2023)8626) och om främjande av engagemang och faktisk delaktighet för medborgare och civilsamhällesorganisationer i politiska beslutsprocesser (C(2023)8627),

([1]) EUT L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.
([2]) EUT L 265, 12.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj.
([3]) EUT C 184, 5.5.2022, s. 71.
([4]) EUT L 305, 26.11.2019, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj.
([5]) EUT L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj.
([6]) EUT L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj.
([7]) EUT L, 2024/1069, 16.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1069/oj.

— med beaktande av sin resolution av den 9 mars 2022 om utländsk inblandning i alla demokratiska processer i Europeiska unionen, inbegripet desinformation ([8]) (INGE 1),

— med beaktande av sin resolution av den 1 juni 2023 om utländsk inblandning i alla demokratiska processer i Europeiska unionen, inbegripet desinformation ([9]) (INGE 2),

— med beaktande av sin rekommendation av den 15 juni 2023 till rådet och kommissionen efter undersökningen av påstådda överträdelser och missförhållanden vid tillämpningen av unionsrätten i fråga om användningen av Pegasus och liknande spionprogram ([10]),

— med beaktande av rapporten av den 30 oktober 2024 *Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness*, utarbetad av Republiken Finlands tidigare president Sauli Niinistö, i egenskap av särskild rådgivare till Europeiska kommissionens ordförande,

— med beaktande av artikel 213 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Utländsk inblandning utgör en allvarlig kränkning av de universella värden och principer som unionen bygger på, såsom människans värdighet, frihet, jämlikhet, solidaritet, respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande friheterna, demokrati och rättsstaten. Det finns bevis för att illasinnade och auktoritära utländska statliga aktörer och illasinnade icke-statliga aktörer använder informationsmanipulering och annan taktik för att blanda sig i demokratiska processer i unionen. Sådana angrepp vilseleder och bedrar medborgarna och påverkar deras röstningsbeteende, förstärker splittrande debatter, splittrar, polariserar och utnyttjar samhällenas sårbarhet, främjar hatpropaganda, förvärrar situationen för utsatta grupper som löper större risk att utsättas för desinformation, snedvrider integriteten i demokratiska val och folkomröstningar, misstänkliggör nationella regeringar, myndigheter, den demokratiska ordningen och rättsstatsprincipen och har som mål att destabilisera den europeiska demokratin. Detta har blivit en fråga om den inre säkerheten och tryggheten för unionens samhälle som helhet.

B. Ryssland har kontinuerligt fört en desinformationskampanj av aldrig tidigare skådat slag mätt i både illvilja och omfattning i syfte att vilseleda både inhemska medborgare och det internationella samfundet av stater som helhet under många år, med särskild intensitet sedan dagen före och under sitt anfallskrig mot Ukraina, som inleddes den 24 februari 2022. I detta avseende finns ett behov av kontinuerligt stöd till och nära samarbete med Ukraina och Moldavien samt de proeuropeiska krafterna i Georgien och länderna på västra Balkan – som alla utsätts för stark rysk inblandning i sin konvergensprocess med unionen – varvid man drar nytta av möjligheterna till ömsesidigt utbyte av information och bästa praxis.

C. Försök av statliga aktörer från tredjeländer och illasinnade icke-statliga aktörer att blanda sig i demokratiska skeenden i unionen och dess medlemsstater och sätta press på de värden som stadgas i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen genom skadlig inblandning är en del av en större, undergrävande trend i demokratier över hela världen.

D. Illasinnade aktörer fortsätter att försöka blanda sig i valprocesser och utnyttja våra samhällens öppenhet och pluralism, och angripa demokratiska processer och unionens och dess medlemsstaters motståndskraft.

E. Illasinnade autokratiska aktörer genomför i allt högre grad desinformationskampanjer mot unionsdelegationernas arbete. Detta är ett tydligt försök att hindra unionens strategiska kommunikation utomlands.

F. Före den 8 oktober 2024 hade EU och dess medlemsstater ingen specifik sanktionsordning för utländsk inblandning och desinformationskampanjer som iscensatts av illasinnade statliga aktörer från tredjeländer, vilket innebar att sådana aktörer tryggt kunde utgå ifrån att deras destabiliseringskampanjer mot unionen inte skulle få några konsekvenser.

G. Det saknas en gemensam definition och förståelse av denna företeelse, och det finns fortfarande många luckor och kryphål i den nuvarande lagstiftning och politik på unionsnivå och nationell nivå som syftar till att upptäcka, förebygga och motverka utländsk inblandning.

H. Utländsk inblandning, desinformation och talrika angrepp på och hot mot demokratin förväntas fortsätta i allt större utsträckning och på mer sofistikerade sätt.

I. Parlamentets tidigare rekommendationer för att motverka skadlig utländsk inblandning i unionens demokratiska processer har bidragit till en övergripande förståelse av och en större medvetenhet om frågan inom unionen.

([8]) EUT C 347, 9.9.2022, s. 61.
([9]) EUT C, C/2023/1226, 21.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1226/oj.
([10]) EUT C, C/2024/494, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.

J. Utfrågningarna och arbetet i de särskilda utskotten INGE 1 och INGE 2 har bidragit till allmänhetens kännedom om dessa frågor och till en kontextualisering av dem, och har framgångsrikt format unionsdebatten om utländsk inblandning i demokratiska processer och desinformation.

K. Det behövs globalt, multilateralt samarbete och stöd mellan likasinnade partner, inbegripet mellan parlamentariker, i hanteringen av utländsk skadlig inblandning och desinformation. Demokratier har utvecklat avancerade färdigheter och motstrategier för att hantera dessa hot och angrepp.

L. För att ta itu med utländsk inblandning, desinformation och hot mot demokratin krävs en mångfasetterad strategi med syfte att främja kritiskt tänkande och medie- och informationskunnighet samt medborgerligt engagemang och demokratiutbildning.

M. Hybridhot och hybridangrepp kan leda till fullskaliga och sektorsövergripande kriser med skadliga effekter på tryggheten och säkerheten, medborgarnas välbefinnande och samhällets och ekonomins funktion som helhet, och utgör en central utmaning för unionens inre angelägenheter. Denna nya verklighet kräver att man tar fram en mer robust strategi för unionens krishantering, civila beredskap och försvarsberedskap, bygger upp strategisk framsyn och planering samt förstärker kapaciteten för tidig varning, upptäckt, analys och operativ samordning.

1. Europaparlamentet beslutar att inrätta ett särskilt utskott för det europeiska demokratiförsvaret samt att detta utskott, i samarbete och samråd med de behöriga ständiga utskotten i fråga om befogenheter och ansvarsområden enligt bilaga VI till arbetsordningen, ska ha följande ansvarsområden:

   a) Att bedöma relevant befintlig och planerad lagstiftning och politik för att upptäcka ytterligare eventuella kryphål, luckor och överlappningar som skulle kunna utnyttjas för skadlig inblandning i demokratiska processer, bland annat när det gäller följande frågor:

      i) Politik, lagstiftningsförslag och strukturer som ska inrättas inom ramen för det europeiska demokratiförsvaret och som redan inrättats inom ramen för EU:s handlingsplan för demokrati, samt relevanta instrument inom ramen för den strategiska kompassen, såsom EU:s verktygslåda för hantering av hybridhot.

      ii) Möjligheter till samarbete mellan unionens byråer och nationella myndigheter på området rättsliga och inrikes frågor, bland annat för informationsutbyte, underrättelser och mekanismer för tidig upptäckt.

      iii) Den politik och de rekommendationer som anges i rapporten av den 30 oktober 2024 *Safer Together – Strengthening Europe's Civilian and Military Preparedness and Readiness*.

      iv) Politik som bidrar till unionens demokratiska processer, demokratisk motståndskraft genom lägesuppfattning, medie- och informationskunnighet, mediepluralism och oberoende journalistik samt främjande av medborgerligt engagemang, medborgarutbildning och kritiskt tänkande, medvetenhet och deltagande från medborgarnas sida.

      v) Demokratins motståndskraft mot inhemska hybridhot och hybridangrepp och illasinnad inblandning.

      vi) Inblandning genom användning av onlineplattformar, särskilt genom att ingående utvärdera mycket stora onlineplattformars ansvar och inverkan på demokrati och demokratiska processer i unionen.

      vii) Den inverkan som inblandning har på kritisk infrastruktur och strategiska sektorer, inbegripet utländska investeringar och ägande av egendom som är belägen i unionen.

      viii) Hybridhot och hybridangrepp, inbegripet men inte begränsat till cyberangrepp, bland annat mot militära och icke-militära mål, texter och audiovisuellt innehåll som skapats av människor samt AI-genererat innehåll och ”deepfakes” som används för utländsk inblandning och desinformation, inblandning i politiska institutioner, ekonomiskt inflytande eller tvång, inblandning genom globala aktörer via värvning av personer i samhällseliten, nationella diasporagrupper, universitet och kulturevenemang, dold finansiering av politisk verksamhet av illasinnade utländska aktörer och givare, utländsk informationsmanipulering och inblandning som riktar sig mot unionens åtgärder utomlands och utnyttjande av artificiellt skapade migrationsflöden genom en ökad roll för statliga aktörer.

      ix) Politik som säkerställer en hög gemensam cybersäkerhetsnivå i hela unionen och motståndskraft mot cyberangrepp i samband med demokratiska processer.

      x) Den roll som illasinnade statliga och icke-statliga aktörer spelar, deras tillvägagångssätt och finansiering samt fysiskt sabotage som utförs av dessa.

      xi) Den inverkan som inblandning har på minoriteters och andra diskriminerade gruppers rättigheter.

xii) Avskräckande åtgärder, tillskrivning av ansvar och kollektiva motåtgärder, inbegripet sanktioner.

xiii) Samarbete med grannländer och på global nivå, samt multilateralism.

xiv) Unionsbaserade aktörers inblandning både i länder inom unionen och i tredjeländer.

xv) Politik och åtgärder för att bevara rättvisa och integritet i samband med val och för att stärka demokratiska kontroller och motvikter.

b) Att i nära samarbete med de behöriga ständiga utskotten utarbeta råd och förslag om hur dessa brister kan åtgärdas ytterligare för att främja unionens motståndskraft mot hybridhot och hybridangrepp, inbegripet utländsk informationsmanipulering och inblandning, och om hur unionens rättsliga och institutionella ram kan förbättras.

c) Att bedöma kommissionens och Europeiska utrikestjänstens verksamhet när det gäller kampen mot utländsk informationsmanipulering och inblandning samt hybridhot och hybridangrepp.

d) Att motverka informationskampanjer och strategisk kommunikation i illasinnade tredjeländer, inbegripet via inhemska unionsaktörer och unionsorganisationer, som skadar unionens mål och som skapas för att påverka den allmänna opinionen i unionen.

e) Att i förekommande fall följa upp genomförandet av rapporterna från de särskilda utskotten INGE 1 och INGE 2.

f) Att bidra till den övergripande institutionella motståndskraften mot utländsk inblandning, hybridhot, angrepp och desinformation.

g) Att upprätthålla förbindelser med unionens övriga institutioner och organ, medlemsstaternas myndigheter, andra internationella organisationer och interparlamentariska församlingar, det civila samhället samt statliga och icke-statliga partner i relevanta tredjeländer i frågor som faller under deras ansvar, i syfte att stärka unionens åtgärder mot hybridhot och hybridangrepp samt intern och utländsk informationsmanipulering och inblandning; att särskilt samarbeta med statliga och icke-statliga partner i Ukraina och Moldavien samt proeuropeiska partner i Georgien och i länderna på västra Balkan; att motverka manipulerade budskap från Ryssland, med tanke på den allvarliga fara som Ryssland fortlöpande utgör för stabiliteten och säkerheten i hela unionen.

2. Europaparlamentet beslutar att det särskilda utskottets sammanträden ska hållas inom stängda dörrar när dess arbete innefattar bevisupptagning av konfidentiell natur eller vittnesmål där det ingår personuppgifter, eller vid diskussioner med eller utfrågningar av myndigheter och organ om konfidentiell information, inklusive vetenskapliga undersökningar eller delar av dem som i enlighet med artikel 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 ([11]) ska behandlas konfidentiellt. Vidare beslutar parlamentet att vittnen och sakkunniga ska få göra uttalanden eller avlägga vittnesmål inom stängda dörrar.

3. Europaparlamentet beslutar att förteckningen över personer som inbjudits till offentliga sammanträden samt över personer som närvarat vid dessa, och även sammanträdesprotokollen, ska offentliggöras.

4. Europaparlamentet beslutar att konfidentiella dokument som har mottagits av det särskilda utskottet ska bedömas i enlighet med förfarandet i artikel 227 i arbetsordningen, och att sådan information ska användas uteslutande för utarbetandet av det särskilda utskottets slutrapport.

5. Europaparlamentet beslutar att det särskilda utskottet ska bestå av 33 ledamöter.

6. Europaparlamentet beslutar att det särskilda utskottets mandatperiod ska vara tolv månader och att den ska börja löpa från och med dagen för utskottets konstituerande sammanträde.

7. Europaparlamentet beslutar att det särskilda utskottet får presentera en halvtidsrapport för parlamentet. Parlamentet beslutar vidare att utskottet senast under sammanträdesperioden i januari 2026 ska presentera en slutrapport för parlamentet med fokus på de frågor som anges i punkt 1 och med faktiska resultat och rekommendationer rörande åtgärder och initiativ att vidta, utan att det påverkar de ständiga utskottens ansvarsområden i enlighet med bilaga VI till arbetsordningen. Parlamentet betonar att de ständiga ansvariga utskotten i sitt arbete ska ta hänsyn till det särskilda utskottets rekommendationer.

([11]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG (EUT L 309, 24.11.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1107/oj).